

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2142159
Steller: W. den Heeten
Datum commissie: 30-05-2024
Datum raadsvergadering: 11-06-2024

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: M. van der Ven
E-mail: w.den.heeten@hoorn.nl

Onderwerp

Zienswijze Jaarstukken en verantwoording 2023 en begroting 2025 GGD Hollands Noorden

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Raadsbesluit zienswijze Jaarstukken 2023 GGD Hollands Noorden
2	Collegebrief aan dagelijks bestuur GGD HN zienswijze raad Hoorn
3	Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2023
4	Verantwoording 2023
5	Populair Jaarverslag 2023 GGD Hollands Noorden
6	Advies klankbordgroep Financiën GGD Hollands Noorden jaarstukken
7	Brief Regietafel Noord-Holland Noord over aanleveren jaarstukken GR-en
8	Toetsingskader jaarrekening
9	Aanbiedingsbrief Begroting 2025 GGD Hollands Noorden
10	Begroting 2025 GGD Hollands Noorden
11	Toetsingskader begroting 2025
12	Advies Financiële Klankbordgroep GGD Hollands Noorden begroting

De raad besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken GGD Hollands Noorden 2023.
2. Een negatieve zienswijze af te geven ten aanzien van de voorgestelde resultaatbestemming 2023 en de GGD in plaats daarvan te verzoeken te kiezen voor scenario 2.
3. Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2025 van de GGD Hollands Noorden
4. De GGD Hollands Noorden opdracht te geven om via hun kadernota 2026 (voor de begroting 2026) een meerjarige besparing in te rekenen van 5% en de gevolgen daarvan te beschrijven in hun kadernota.

Samenvatting

De GGD Hollands Noorden (GGD HN) biedt de concept-jaarstukken 2023 en de begroting 2025 aan voor zienswijzen aan de gemeenten. In de jaarstukken is een positief jaarresultaat van €761.000 te zien. De GGD HN heeft een aantal scenario's uitgewerkt voor de resultaatbestemming van dit bedrag. Alhoewel het dagelijks bestuur voor volledige terugstorting naar de algemene reserve kiest (scenario 3), wordt ambtelijk vanuit Hoorn geadviseerd om juist scenario 2 aan te houden. Er wordt daarom geadviseerd om wel een positieve zienswijze over de jaarstukken af te geven, maar niet voor de voorgestelde resultaatbestemming 2023. Daarnaast kan er een positieve zienswijze over de begroting worden afgegeven. Wel wordt de GGD Hollands Noorden opdracht gegeven om via de volgende kadernota (in 2026) een meerjarige besparing in te rekenen van 5% en de gevolgen daarvan ook in die kadernota op te nemen.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD HN heeft op 12 april 2024 de Jaarstukken 2023 en de begroting 2025 aangeboden voor zienswijze van de raad. Met het afgeven van een zienswijze kan de raad invloed uitoefenen op het inhoudelijke en financiële beleid van de gemeenschappelijke regeling.

Belang

De raad is betrokken bij de financiële situatie van de GGD HN en heeft gelegenheid zienswijzen mee te geven of accenten te benadrukken. Het stelt de raad in de gelegenheid invloed uit te oefenen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten van de GGD HN.

Centrale vraag

Welke advies wil de raad geven over de Jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van de GGD HN?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

De GGD HN bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt bij aan Global Goals nummer 3 "Goede gezondheid en welzijn". De vier focuslijnen van de GGD HN zijn gericht op een goede gezondheid en welzijn.

4. Kaders

Wet gemeenschappelijke regelingen

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) is geregeld hoe een gemeenschappelijke regeling moet worden ingericht. De GGD HN is een gemeenschappelijke regeling. Artikel 34b heeft betrekking op de bevoegdheden van het algemeen en dagelijks bestuur van de GGD HN. Artikel 35, derde lid betreft de bevoegdheid van de gemeenteraad om een zienswijze af te geven.

Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden

De gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden is een besluit tot samenwerking tussen de 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD HN voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg) en taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen. Daarnaast voert de GGD HN ook aanvullende diensten uit.

De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2022

De Financiële verordening bevat de uitgangspunten voor het financiële beleid en de kaders voor het borgen van financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie.

De financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR 2019)

In artikel 4 van de FUGR 2019 zijn de termijnen voor de zienswijzen, kadernota, begroting en jaarstukken geregeld.

Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018

Deze notitie gaat over de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad bij gemeenschappelijke regelingen.

Het financieel herstelplan GGID 2023

Eerder afgegeven zienswijzen van de raden in Noord-Holland Noord op de kadernota 2022 en begroting 2022 van de GGD

5. Argumenten

Jaarstukken 2023

Inhoudelijk

De overheadlasten bedragen, na aftrek van de baten, € 13.075.000. Een aantal overheadlasten vallen lager uit dan begroot, maar sommige zijn juist hoger. Dit wordt vooral veroorzaakt door het nog afwikkelen van aanvullende personele verplichtingen.

In de stukken van de GGD staat hier geen verduidelijking over maar uit navraag blijkt dat deze nog bestaan uit toekomstige WW-verplichtingen. De GGD is eigen risicodragers. Dit betekent dat bij uitstroom van personeel de GGD geconfronteerd kan worden met toekomstige WW-verplichtingen van voormalig medewerkers voor de periode totdat een voormalig medewerker weer aan het werk is, rekening houdend met de maximale termijn die hieraan verbonden is.

Hoewel de kosten nog moeten worden afgewikkeld, worden deze toch nu ten laste gelegd omdat de GGD in 2023 een inschatting moet maken van toekomstige WW-verplichtingen voor medewerkers, waarvan duidelijk is dat deze uitstromen. Omdat er geen economische tegenprestatie meer tegenover staat, moeten de lasten genomen worden in het jaar dat deze redelijkerwijs in te schatten zijn.

Financieel

De GGD HN eindigt het jaar 2023 met een positief resultaat van € 761.000. Door de GGD HN worden 4 scenario's voor resultaatbestemming voorgelegd, dit zijn:

1. Saldo dat voortkomt uit btw-teruggave wordt geheel uitgekeerd aan de deelnemers
2. Saldo wordt gedeeltelijk toegevoegd aan algemene reserve en gedeeltelijk uitgekeerd
3. Saldo wordt geheel toegevoegd aan algemene reserve
4. Saldo wordt gedeeltelijk toegevoegd aan algemene reserve en gedeeltelijk in een bestemmingsreserve Informatievoorziening

Het dagelijks bestuur heeft in de afwegingen meegenomen dat het positieve resultaat voortkomt uit een btw-teruggave van het GGID-project. Het gaat om een incidentele btw-teruggave van € 752.000, die niet was voorzien. Het dagelijks bestuur constateert ook dat de algemene reserve ontoereikend is om risico's op te vangen en ook dat er nog dekking voor het CAO-gat van 2024, ontstaan in 2023, van € 1.202.000 gevonden moet worden. Vanuit deze overwegingen stelt het dagelijks bestuur voor om te kiezen voor scenario 2 of 3, waarbij het dagelijks bestuur de voorkeur geeft aan scenario 3.

In de annotatie richting de DB-vergadering van 10 april is ambtelijk in Hoorn de voorkeur uitgesproken voor scenario 2. De bijdrage die gemeenten gedaan hebben voor het GGID lag politiek gevoelig. Het rekeningsresultaat is ontstaan door een btw-teruggave op dit project. Daarom zou het een mooi gebaar zijn om een deel van het resultaat terug te laten vloeien naar gemeenten. Het gaat natuurlijk om een minimaal bedrag. Daarnaast wordt met dit scenario de algemene reserve naar het maximum gebracht.

Scenario 3 geeft de GGD een buffer om het cao-nadeel in 2024 te dekken. Er wordt dan geen aanvullende bijdrage van de gemeente gevraagd bij de jaarrekening 2024. Echter ontbreekt hierdoor de urgentie om oplossingen te zoeken in de bedrijfsvoering. GGD geeft aan dat het niet mogelijk is om dit bedrag binnen de bedrijfsvoering op te lossen, maar er worden ook geen scenario's voorgelegd aan het DB of het Algemeen Bestuur (AB). De GGD HN geeft aan dat er geen mogelijkheden zijn om dit nu op te lossen, maar dat ze enkel gaan kijken naar mogelijkheden voor het ravijnjaar. Het saldo van de algemene reserve daalt dan naar ongeveer met € 300.000. Dit is onvoldoende om hun risico's af te dekken, hun ratio daalt dan naar 0,23. De kans is groot dat er in dat geval alsnog een beroep op gemeenten moet worden gedaan.

Het is begrijpelijk dat het voor de GGD HN lastig is om op korte termijn zo'n bedrag te vinden, ook omdat het probleem wordt veroorzaakt door de cao-verhoging in 2023 en de systematiek van compensatie. Aan de andere kant is het relatief makkelijk om een beroep te doen op de gemeenten.

Zodoende wordt ambtelijk geadviseerd om scenario 2 aan te houden en daarom een negatieve zienswijze af te geven ten aanzien van de voorgestelde resultaatbestemming 2023.

Accountantscontrole

Om vertragingen in het proces te voorkomen, zijn de jaarstukken van de GGD HN zonder accountantsverklaring naar de gemeenten gestuurd. De accountant van de GGD HN is voornemens een goedkeurende verklaring te verstrekken. De oorzaak van het ontbreken van de accountantsverklaring is een landelijk probleem en geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen, gemeenten en provincies. Beoogd was dat in de jaarrekening 2023 van decentrale overheden, op grond van aangepaste wet- en regelgeving, een verantwoording over de financiële rechtmatigheid ('rechtmatigheidsverantwoording') zou worden opgenomen.

De Algemene Rekenkamer heeft echter een aantal omissies ontdekt in de wet- en regelgeving en daarom is de wetsaanpassing uitgesteld. Hierdoor was het voor de accountant onduidelijk hoe de rechtmatigheid beoordeeld moest worden. Medio april is er een auditalert van de landelijke accountantsorganisatie NBA gepubliceerd, zodat de onduidelijkheid is opgeheven en de jaarrekeningen van gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en provincies nu echt kunnen worden afgerond. De accountantsverklaring zal worden nagezonden naar de gemeenten.

Advies klankbordgroep

De concept-verantwoording 2023 is besproken met de klankbordgroep financiën. Daarbij is o.a. gesproken over de btw-teruggave, de risico's en het Cao-gat 2024.

Ten aanzien van de voorgestelde resultaatbestemming 2023 geeft de klankbordgroep financiën geen unaniem advies. Van de 6 klankbordgroep-leden spreken 3 leden hun voorkeur uitspreken uit voor scenario 2: *saldo wordt gedeeltelijk toegevoegd aan algemene reserve en gedeeltelijk uitgekeerd*. De andere 3 leden geven de voorkeur aan scenario 3: *saldo wordt geheel toegevoegd aan algemene reserve*.

Zienswijze

Ambtelijk wordt geadviseerd om een positieve zienswijze af te geven voor de jaarstukken. Ten aanzien van de voorgestelde resultaatbestemming wordt voorgesteld een negatieve zienswijze af te geven en de GGD in plaats daarvan te verzoeken te kiezen voor scenario 2.

Begroting 2025

Inhoudelijk

Voor het jaar 2025 verwacht GGD HN geen extra (structurele) financiering van de gemeenten nodig te hebben. Met het oog op de komende veranderingen in de uitkering uit het Gemeentefonds is GGD HN zich ervan bewust dat kritisch gekeken moet worden naar de GR-taken en aanvullende diensten. Hiertoe is in het algemeen bestuur van 13 maart 2024 afgesproken dat het (algemeen) bestuur en directie met elkaar in gesprek gaan over de financiële vooruitzichten voor 2026 en verder in de context van het ravijnjaar.

Vanuit Hoorn zien wij verder geen bijzonderheden t.a.v. de begroting 2025. Het stuk sluit aan op de Kadernota 2025 waarop eerder al een positieve zienswijze is gegeven.

Opdracht meerjarige taakstelling begroting 2026

Alle gemeenten krijgen in 2026 een korting in het gemeentefonds te verwerken. Die korting is substantieel, meer dan 5% wordt er uit het gemeentefonds gehaald. Dat betekent dat de gemeenten moeten snijden in hun kosten. Daarbij komt ook de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen op de lijst om te onderzoeken hoe het minder kan bij de gemeenten. De gemeenschappelijke regeling voert een taak uit van de gemeente. De gemeente onderzoekt álle taken voor een bezuiniging, dus ook de taken die zijn belegd bij de gemeenschappelijke regelingen.

De korting die de gemeenten krijgen, gaat pijn doen bij álle taken van de gemeenten. Ambtelijk wordt daarom geadviseerd de GGD HN opdracht te geven de korting in te rekenen in hun begroting 2026 en de gevolgen (maatschappelijk, financieel, risico's) daarvan helder te beschrijven.

Financieel

De GGD HN heeft de deelnemersbijdrage verhoogd met de toegestane indexatie van 3,9%. De financiële gevolgen hiervan voor Hoorn zijn meegenomen in de Kadernota 2024.

Aandachtspunt is het weerstandsvermogen van de GGD HN, deze is ontoereikend om alle risico's in 2025 op te vangen. De GGD HN stelt bij de jaarstukken 2023 voor om het resultaat over 2023 te storten in de algemene reserve om hiermee het weerstandsvermogen te verbeteren.

Advies klankbordgroep

De klankbordgroep financiën constateert ook dat de uitgangspunten van de kadernota 2025 zijn opgevolgd in de begroting 2025 en dat de GGD zich voorbereid op de ravijnjaren. De klankbordgroep financiën geeft daarom een positief advies ten aanzien van de begroting 2025.

Zienswijze

Ambtelijk wordt geadviseerd een positieve zienswijze af te geven t.a.v. de begroting GGD HN 2025. Deze zienswijze staat los van de opdracht aan de GGD de korting in te rekenen in hun begroting voor 2026 en de gevolgen (maatschappelijk, financieel, risico's) daarvan helder te beschrijven.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Over dit voorstel en het afgeven van een positieve zienswijze is afstemming geweest tussen de 16 gemeenten. De gemeenten in Noord-Holland Noord zijn wel verdeeld over het te kiezen scenario t.a.v. de resultaatbestemming. Een kleine meerderheid geeft de voorkeur aan scenario 3. Dit is ook in Westfriesland het geval. Het standpunt van Hoorn verandert hierdoor echter niet.

7. Financiële gevolgen

Jaarstukken

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat. Als het algemeen bestuur besluit om een deel van het resultaat terug te laten vloeien naar de gemeenten, wordt dit in de Najaarsbijstelling 2024 verwerkt.

Begroting

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat. De hogere bijdrage aan de GGD HN is verwerkt in de Kadernota 2024 van Hoorn.

8. Communicatie

De zienswijzen worden kenbaar gemaakt bij het DB van de GGD HN. Het DB formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen. Het DB legt de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 op 10 juli 2024 ter vaststelling voor aan het AB van de GGD, met daarbij de zienswijzen en de bestuurlijke reactie van het DB op de zienswijzen. De zienswijze moet uiterlijk 25 juni 2024 naar de GGD worden gestuurd.

9. Realisatie

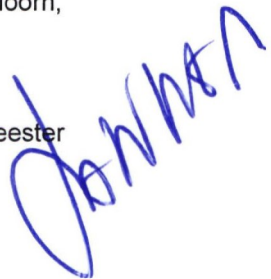
Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staan de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van de GGD HN ter vaststelling geagendeerd voor het AB op 10 juli 2024. De begroting 2025 is gebaseerd op de Kadernota 2025 van de GGD HN, vastgesteld door het AB op 13 maart 2024.

Hoorn, 14 MEI 2024

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,



de secretaris,



de burgemeester